

v oblasti důstojné práce; podporovat SOP v rámci nové strategie pro Afriku; sledovat další související mezinárodní procesy (práci zvláště z mocné OSN, hlavní směry ISO, certifikaci kimberlejského procesu). Tato podpora je tím spíše důležitá, že pro určité země může představovat etapu na cestě ke skutečnému sociálnímu právu.

2.3.9.2 EHSV je toho názoru, že v exportních výrobních zónách, které existují za účelem vytvoření atraktivních investičních podmínek, by se v žádném případě neměla přesahovat omezení stanovená vnitrostátní legislativou týkající se práce. Obavy o SOP dané najevo v těchto oblastech by neměly nahradit dodržování všech základních úmluv ILO.

V Bruselu dne 14. prosince 2006.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Děti jako nepřímé oběti domácího násilí

(2006/C 325/15)

Dne 21. dubna 2006 Evropský hospodářský a sociální výbor v souladu s ustanoveními čl. 29, odst. 2 Jednacího řádu rozhodl o vydání stanoviska k tématu *Děti jako nepřímé oběti domácího násilí*.

Specializovaná sekce „Zaměstnanost, sociální věci, občanství“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 7. listopadu 2006. Zpravodajkou byla paní HEINISCH.

Na 431. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 13. a 14. prosince 2006 (jednání ze dne 14. prosince 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 105 hlasy pro, 4 hlasy proti a 5 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Toto doplňující stanovisko se vztahuje na definice a analýzy stanoviska k tématu Domácí násilí na ženách, jež Evropský hospodářský a sociální výbor přijal dne 16. března 2006 a které pojednávalo výlučně o partnerském násilí mužů na ženách⁽¹⁾. Zde předkládané stanovisko se rovněž zabývá jen dílčí oblastí násilí v rodině, a sice dopady partnerského násilí na děti, které jsou svědky tohoto násilí. Předmětem stanoviska není přímé, bezprostřední násilí na dětech v rodině, jež páchají velmi často také ženy – matky. Ačkoli vyrůstání v prostředí fyzického a psychického násilí může mít pro děti závažné důsledky, jsou děti jako nepřímé oběti domácího násilí vnímány stále jen okrajově. S ohledem na práva dětí na život bez násilí a především také na výchovu bez přítomnosti násilí, jakož i na péči a ochranu, nelze tuto situaci již dále akceptovat.

1.2 EHSV proto důrazně žádá předsednictví Rady EU, aby se v rámci tématu Domácí násilí na ženách zabývala rovněž tématem Děti jako nepřímé oběti domácího násilí.

Určeno pro: předsednictví Rady EU a Komisi

1.3 Ve dnech 4. a 5. dubna 2006 byl konferencí v Monaku zahájen tříletý program (2006-2008) Rady Evropy „Evropa pro

děti a s dětmi“ (*Building a Europe for and with Children*). Kromě „propagace“ ochrany práv dětí se tento program bude zabývat oblastí ochrany dětí před násilím. EHSV navrhuje společnou akci Rady Evropy, Evropského parlamentu, Výboru regionů a UNICEF, aby tak tomuto důležitému cíli propůjčil také právě v souvislosti s médií ještě větší váhu.

Určeno pro: Radu Evropy, Evropský parlament, Výbor regionů a UNICEF

1.4 Hlavní odpovědnost za boj proti domácímu násilí nesou sice členské státy, s ohledem na význam práv dětí a na rozdílnost reakcí příslušných států však EHSV považuje za nezbytné vytvořit celoevropskou strategii.

Základem této celoevropské strategie musí být vypracování první studie v celé EU, která se zaměří na výskyt a důsledky vyrůstání dětí v prostředí domácího násilí a rovněž na možnosti a nabídky ochrany a pomoci pro děti nepřímo postižené tímto násilím.

Určeno pro: Komisi, Generální ředitelství pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost

⁽¹⁾ Stanovisko z vlastní iniciativy EHSV k tématu Domácí násilí na ženách, zpravodajka: paní HEINISCH (Úř. věst. C 110, 9.5.2006, s. 89-94), odst. 2.3.4 a 2.3.5.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:110:0089:0094:CS:PDF>.

1.5 Proti násilí na dětech v souvislosti s domácím násilím je možné účinně bojovat jen na příslušné národní úrovni. Každý členský stát by tedy do tvorby a provádění národního akčního plánu pro boj proti domácímu násilí měl explicitně zahrnout i tematiku Děti jako nepřímé oběti domácího násilí. Přitom je třeba zohlednit zejména následující oblasti:

- Průzkumy výskytu a důsledků vyrůstání dětí v souvislosti s domácím násilím.
- Průzkumy možností a nabídek ochrany a podpory dětí nepřímo postižených tímto násilím.
- Vytvoření speciálních nabídek podpory a zajištění, aby děti nepřímo postižené domácím násilím byly vnímány jako samostatná skupina.
- Spolupráce v této problematice a propojení všech opatření ve všech oblastech činnosti, zejména však mezi ženskými domovy a poradnami pro ženy na jedné straně a úřady péče o mládež, odděleními soudu zabývajícími se rodinným právem, středisky na ochranu dětí a rodinnými poradnami na straně druhé.
- Zohlednění dynamiky domácího násilí v opatřeních práva styku rodiče s dítětem a práva rodičů na výkon rodičovské péče.
- Zohlednění zvláštní situace dětí týraných migrujících žen.
- Zajištění vzdělání a odborné přípravy všech příslušných profesních skupin ve všech odpovídajících oblastech činnosti, jako jsou střediska pomoci dětem a mládeži, poradny a zařízení poskytující ochranu, intervenční centra, školy, školky a zařízení pro využívání volného času, zdravotnictví, policie a soudy, jejichž úkolem je rozpoznat specifické ohrožení dětí v prostředí domácího násilí a účinně jim pomoci.
- Vytvoření a využívání speciálních nabídek prevence k tematice Děti jako nepřímé oběti domácího násilí.
- Provádění sociálních akcí určených pro potenciální přímé svědky násilí vůči dětem (sousedé, přátelé rodičů nebo příbuzní), aby se čelilo lhostejnosti těchto osob vůči násilí páchanému na dětech
- Ustavení kontaktních osob pro děti a podpora státních a nestátních zařízení ve smyslu ombudsmana pro děti, který již v několika zemích existuje ⁽²⁾.
- Národní akční plány a v nich obsažená opatření a koncepce by měly být oznamovány formou informačních kampaní.

Určeno pro: členské státy

2. Odůvodnění

2.1 Proč doplňující stanovisko?

2.1.1 Toto doplňující stanovisko se vztahuje na definice a analýzy stanoviska k tématu Domácí násilí na ženách, jež

⁽²⁾ European Network of Ombudspersons for Children (ENOC – Evropská síť ombudsmanů pro děti): <http://www.ombudsnet.org/>.

Evropský hospodářský a sociální výbor přijal dne 16. března 2006 a které pojednávalo výlučně o partnerském násilí mužů na ženách. *Zde předkládané stanovisko se rovněž zabývá jen dílčí oblastí násilí v rodině, a sice dopady partnerského násilí na děti, které jsou svědky tohoto násilí. Předmětem stanoviska není přímé, bezprostřední násilí na dětech v rodině, jež páchají velmi často také ženy – matky.* Empirické poznatky v několika evropských zemích dokládají, že minimálně v polovině případů domácího násilí jsou přítomny děti a asi tři čtvrtiny žen, které utíkají do ženských domovů, s sebou mají děti ⁽³⁾. Empirické poznatky a statistické údaje rovněž jednoznačně dokládají, že násilí páchané otcem na matce dětem škodí vždy, i když domácí násilí nepředstavuje žádné přímé, bezprostřední násilí na dětech. Přesto jsou děti jako nepřímé oběti domácího násilí vnímány stále ještě okrajově a zdaleka se jim nedostává takové pozornosti, pomoci a podpory, jakou potřebují. Záměrem tohoto doplňujícího stanoviska je tento stav změnit tím, že se zaměří na „dětí jako nepřímé oběti domácího násilí“, popíše jejich specifickou situaci, pojmenuje problémy a vysloví doporučení pro zlepšení situace a práv těchto dětí.

2.2 Násilí na dětech v souvislosti s domácím násilím

2.2.1 K násilí na dětech dochází především v sociálně blízkém prostředí, zejména v rodině. Tam se děti mohou stát oběťmi a svědky domácího násilí nejnásilně: oběťmi násilí dospělých, svědky násilí mezi dospělými.

2.2.2 Ačkoli přímé, bezprostřední násilí na dětech v rodině, resp. v sociálně blízkém prostředí rodiny – fyzické, sexuální a psychické týrání a zanedbávání – bylo již rovněž před několika lety a právě na evropské úrovni a v členských státech uznáno za problém, klasifikováno jako jedno z nejzávažnějších porušení práv dětí a s ohledem na zamezování a stíhání tohoto násilí byly vyvozeny odpovídající důsledky, jsou děti v roli nepřímých obětí domácího násilí vnímány stále ještě okrajově ⁽⁴⁾.

2.2.3 Domácí násilí je chápáno jako partnerské násilí, jako psychické nebo fyzické násilí (včetně sexuálního) v rámci manželského nebo nemanželského soužití ⁽⁵⁾. Jedná se převážně o násilí mužů páchané na ženách. Velkou část postižených žen představují matky. Pokud na těchto ženách páchá násilí partner, pak se tak stává ve většině případů buď přímo v přítomnosti dětí nebo v jejich „doslechu“ ⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Příslušné údaje, jež to dokládají, najdete v příručce, kterou vydaly Barbara Kavemann a Ulrike Kreyssig: Handbuch Kinder und häusliche Gewalt (Příručka Děti a domácí násilí), Wiesbaden 2006.

⁽⁴⁾ Příkladem jsou četné projekty podporované v rámci programu DAPHNE. Zpráva „Council of Europe Actions to Promote Children's Rights to Protection from all Forms of Violence“ (Činnosti Rady Evropy na podporu práv dětí na ochranu před všemi formami násilí), kterou v roce 2005 zveřejnil Innocenti Research Centre UNICEF, poskytuje aktuální přehled činností Rady Evropy na podporu práv dětí na ochranu před všemi formami násilí.

⁽⁵⁾ Definice, rozsah, příčiny a dopad viz stanovisko EHSV k tématu Domácí násilí na ženách (poznámka pod čarou č. 1).

⁽⁶⁾ K tomu viz A. Mullender/R. Morley: Children living with domestic violence. Putting men's abuse of women on the Child Care Agenda (Děti žijící s domácím násilím. Zneužívání žen muži na programu jednání o péči o dítě), Londýn 1994.

2.2.4 Násilí na matce je určitou formou násilí na dítěti. Děti, které jsou svědky domácího násilí, musejí jej prožívat a přihlížet tomu, jak otec, otčím či druh matky matku bije a týrá, jsou vždy také oběťmi psychického násilí. I když domácí násilí není přímým, bezprostředním násilím na dětech, násilí páchané na matce dětem vždy škodí (7).

2.2.5 Kromě toho z několika vědeckých studií vyplynulo, že domácí násilí na ženách a týraní dětí se vyskytuje ve stejných rodinách (8). Muži, kteří týrají své partnerky, páchají násilí nezřídka i na dětech. Ženy, které jsou oběťmi násilí, se mohou někdy též samy násilně chovat ke svým dětem, jelikož žijí v atmosféře, kde je násilí běžné.

2.2.6 Týraní ženy navíc často zatěžuje tak, že o děti nemohou adekvátně pečovat a zaopatřit je. Mnohé ženy jsou v důsledku trvalého týraní partnerem okrádány o možnost podniknout něco pro ochranu dětí.

2.2.7 Domácí násilí tedy představuje nejen ohrožení a narušení života žen, ale i omezení a ohrožení zájmu dětí.

2.3 Dopad domácího násilí na děti

2.3.1 Vyrůstání v prostředí fyzického a psychického násilí může mít pro děti závažné následky. Děti – dokonce i malé děti – se v důsledku násilnosti otce, otčíma či druha matky a bezmocnosti matky cítí velmi bezbranné a vydané osudu, ale zčásti i odpovědné za to, co se děje. Často věří, že samy toto násilí zavinily. Nebo se snaží zasáhnout a chránit matku, a přitom jsou samy týrány.

2.3.2 Touto problematikou se zabývaly různé studie, především v angloamerickém prostředí (9). I když jsou dopady na jednotlivé děti odlišné a ne všechny děti se následkem násilí začnou chovat nápadně jinak a chybí empiricky zajištěná kritéria, aby bylo možné rozhodnout, zda a jak velké je riziko v jednotlivých případech, přesto lze poukázat na jasné souvislosti.

2.3.3 Jako zátěžové faktory je třeba uvést především následující: život v prostředí ohrožení, nepředvídatelnost dalších napadení, existenciální strach o matku, prožívání bezmoci v příslušných situacích, pocit izolace v důsledku často uloženého

příkazu zachovávat mlčení vůči třetí osobě, konflikty loajality vůči rodičům, narušení vztahu rodičů s dítětem.

2.3.4 To u dětí může vést ke vzniku značných problémů a poruch chování, k nimž patří psychosomatické symptomy a psychické poruchy jako pocit méněcennosti, neklid, poruchy spánku, potíže ve škole, úzkostlivost a agrese a dokonce sebevražedné úmysly.

2.3.5 Pokud pachatelé netýrají pouze svou partnerku, ale i děti, mohou být příslušné symptomy narušeného vývoje a nápadných změn psychické povahy ještě závažnější.

2.3.6 Vyrůstání v prostředí domácího násilí může mít dopad na postoj dětí k násilí a ke vlastnímu násilnickému chování. Děti mohou pozorováním chování rodičů nebo prostřednictvím vlastních zkušeností s násilím přebírat problematické vzory chování dospělých. Takzvaný „koloběh násilí“ může vést k tomu, že chlapci se naučí roli pachatelů a děvčata roli obětí a jako dospělí se sami stanou pachateli nebo oběťmi domácího násilí.

2.3.7 Zdá se, že mimořádně vážné jsou dopady na děti, které musely zažít to, že matku zabil její partner.

2.4 Analýza a návrhy EHSV

2.4.1 Pokud děti vyrůstají v prostředí domácího násilí, bývají tím vždy přímo či nepřímo ovlivněny. Jsou vystaveny četným zátěžovým faktorům, jež mohou mít značný a trvalý vliv na jejich zdraví a chování.

2.4.2 Význam tohoto vlivu byl dlouhou dobu podceňován. Navzdory diskusi o této problematice, jež se v posledních letech rozvinula, jsou děti jako oběti domácího násilí stále ještě vnímány okrajově.

2.4.3 Také s ohledem na práva dětí na život bez násilí a především také na výchovu bez násilí, jakož i na péči a ochranu, nelze tuto situaci již dále akceptovat (10).

2.4.4 Návrhy EHSV se zaměřují především na následující oblasti:

2.4.5 Průzkumy situace dětí v souvislosti s domácím násilím v členských státech EU

(7) K tomu viz E. Peled e.a. (eds.): Ending the cycle of violence. Community response to children of battered women (Ukončit cyklus násilí. Reakce společnosti na děti bitých žen), Thousand Oaks, CA 1995.

(8) K tomu viz A. Mullender/R. Morley: Children living with domestic violence. Putting men's abuse of women on the Child Care Agenda (Děti žijící s domácím násilím. Zneužívání žen muži na programu jednání o péči o dítě), Londýn 1994.

(9) Shrnující a hodnotící srovnání velkého počtu těchto průzkumů vypracoval Jeffrey L. Edleson: Should childhood exposure to adult domestic violence be defined as child maltreatment under the law? (Mělo by vystavení dětí domácímu násilí mezi dospělými být podle zákona definováno jako týraní dětí?) <http://www.mincava.umn.edu/link/documents/shouldch/shouldch.shtml>.

(10) Podle Úmluvy OSN o právech dítěte, jež byla v roce 1989 přijata na Valném shromáždění OSN a mezitím s výjimkou dvou zemí ratifikována celosvětově. K situaci práv dětí byla na úrovni EU v červenci 2006 zveřejněno sdělení Komise (KOM(2006) 367 v konečném znění. Stanovisko EHSV z 12./13.12. 2006 k tématu Sdělení Komise: Směrem ke strategii EU o právech dítěte; zpravodajka: paní VAN TURNHOUT.

2.4.5.1 Existují značné rozdíly v tom, zda a v jakém rozsahu byla situace dětí v souvislosti s domácím násilím v členských státech EU uznána za problém a vedla k intervenčním opatřením a prevenci⁽¹¹⁾. To odpovídá situaci na úrovni EU popsané ve stanovisku EHSV k tématu Domácí násilí na ženách⁽¹²⁾.

2.4.5.2 Pro odbornou a politickou diskusi v rámci Evropského společenství by bylo důležité mít přesnější a aktuálnější znalosti o tom, jak společnost zachází s problematikou domácího násilí, o tom, jaké jsou právní základy a metody přístupu k ochraně a podpoře dětí, jakož i znalosti o intervenci a prevenci.

2.4.6 Realizace výzkumných projektů zabývajících se druhem, rozsahem a dopady domácího násilí na děti

2.4.6.1 Oblast výzkumu Děti v souvislosti s domácím násilím musí být ve většině členských států EU označena jako „terra incognita“⁽¹³⁾. Jen ojediněle jsou k dispozici studie zkoumající situaci dětí vyrůstajících v prostředí domácího násilí. Rovněž možnosti a překážky přístupu k pomoci a podpoře jsou téměř neprozkoumány.

2.4.6.2 Ve všech členských státech EU by měly být provedeny průzkumy a výzkumné projekty zabývající se dětmi v prostředí domácího násilí. Pro zajištění srovnatelnosti metod a výsledků by byl nutný smysluplný a koordinovaný postup⁽¹⁴⁾.

2.4.7 Podpora pomoci dětem jako nepřímým obětem domácího násilí

2.4.7.1 Zatímco se nabídky na ochranu a podporu žen, jež se staly oběťmi domácího násilí, v posledních letech výrazně zlepšily, existují dosud jen vzácně nabídky na podporu dětí těchto žen.

2.4.7.2 Aby byla podpora těchto dětí účinná, je důležité rozlišovat nepřímé zkušenosti s násilím v roli svědků od přímých zkušeností s násilím ve formě jejich týrání a zneužívání ze strany rodičů. Ačkoli často dochází k překrývání těchto

⁽¹¹⁾ To vyplývá z předložených zpráv a informací týkajících se Irska, Velké Británie, Dánska, Švédska a Německa. Dobrý přehled o aktuální situaci v Německu a v některých jiných členských státech poskytuje příručka, kterou vydaly Barbara Kavemann a Ulrike Kreyssig: Handbuch Kinder und häusliche Gewalt (Příručka Děti a domácí násilí), Wiesbaden 2006.

⁽¹²⁾ K tomu viz odst. 2.3.2 stanoviska EHSV k tématu Domácí násilí na ženách (poznámka pod čarou č. 1).

⁽¹³⁾ Dokonce ani ve zprávě State of European research on the prevalence of interpersonal violence and its impact on health and human rights (Situace evropského výzkumu v oblasti výskytu násilí mezi lidmi a jeho dopadu na zdraví a lidská práva), která byla zveřejněna nedávno (únor 2006), se tato problematika v kapitole Násilí na dětech a mládeži nevyskytuje.
[http://www.cahrv.uni-osnabrueck.de/reddot/CAHRVreportPrevalence\(1\).pdf](http://www.cahrv.uni-osnabrueck.de/reddot/CAHRVreportPrevalence(1).pdf).

⁽¹⁴⁾ Například v rámci programu DAPHNE nebo prostřednictvím zařízení, jakým je výzkumná síť EU s názvem Co-ordination Action on Human Rights Violations (CAHRV, Koordinační činnost zkoumající porušování lidských práv), která má spojit výzkum všech forem násilí mezi lidmi ve vztahu mezi muži a ženami a generacemi a jež je financována z prostředků 6. rámcového programu Evropské komise (viz www.cahrv.uni-osnabrueck.de).

oblastí, měly by být děti nepřímo postižené domácím násilím chápány jako „specifické“ oběti, pro něž je nutné vyvinout zvláštní nabídky na podporu.

2.4.7.3 V případech domácího násilí nejsou ani týraní muž ani týraná žena schopni mít situaci dětí přiměřeně pod kontrolou. Děti proto potřebují specifickou nabídku poradenství a podporu státních a nestátních zařízení. Příkladná jsou nařízení ve Švédsku: švédské děti a mládež do 18 let mají vlastního ombudsmana („ombudsman pro děti“), který mimo jiné udržuje pravidelné kontakty s dětmi a mládeží, aby tak zjistil, jaké jsou jejich názory a postoje⁽¹⁵⁾.

2.4.7.4 Často jsou svědky násilí páchaného na dětech sousedi, známí rodičů nebo příbuzní. Jejich aktivní postoj by mohl zabránit mnoha tragediím. V praxi se ovšem se snaží zřídkka pomoci dítěti, na němž je pácháno násilím. Změnit tento druh lhostejnosti vyžaduje důslednost a příslušné informační kampaně, vyvolávající u případných svědků násilí také pozitivní emoce.

2.4.8 Zlepšení spolupráce mezi ochranou dětí a ochranou žen

2.4.8.1 Zdá se, že ochrana žen a jejich dětí před domácím násilím je velmi podobná. Ve skutečnosti však existují značné střety zájmů mezi ochranou a podporou žen a ochranou a podporou dětí.

2.4.8.2 Ženské domovy a poradny pro ženy na jedné straně a zařízení na ochranu dětí a úřady péče o mládež na druhé straně na sebe často pohlížejí s nedůvěrou.

2.4.8.3 Empirické poznatky však jednoznačně poukazují na nutnost spolupráce: Když už ohrožení a týrání matek není aktuální, mohou přijatá opatření práva styku rodiče s dítětem a práva rodičů na výkon rodičovské péče ženy i po odloučení od násilnického partnera stále nutit ke kontaktu s ním, a vést tak k ohrožení a zranění žen a dětí⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁵⁾ Viz také proslav stávajícího ombudsmana Corporal Punishment of Children (Tělesný trest dětí), v němž se vyjadřuje rovněž k situaci dětí, jež se staly svědky domácího násilí (jen v angličtině), ([http://www.bo.se/files/in %20english, %20publikationer, %20pdf/corporal %20punishment %20of %20children060501.pdf](http://www.bo.se/files/in%20english,%20publikationer,%20pdf/corporal%20punishment%20of%20children060501.pdf)). Tato instituce mezitím vznikla i v jiných zemích, viz European Network of Ombudspersons for Children (ENOC – Evropská síť ombudsmanů pro děti): <http://www.ombudsnet.org/>.

⁽¹⁶⁾ K tomu viz například M. Hester/l. Radford: Domestic violence and child contact arrangements in England and Denmark (Domácí násilí a úpravy kontaktu s dítětem v Anglii a Dánsku), Bristol 1994. 70 % žen, jejichž děti měly kontakt s otcem, bylo v průběhu návštěv nebo při předávání dětí opět týráno a/nebo ohrožováno, dokonce i po děle než jednom rokem odloučení, 55 % dětí bylo týráno během návštěv.

2.4.8.4 Cílem budoucích strategií a opatření musí být navázání a rozvíjení kvalitní spolupráce mezi ženskými domovy a poradnami pro ženy na jedné straně a úřady péče o mládež, odděleními soudu zabývajícími se rodinným právem, středisky na ochranu dětí a rodinnými poradnami na straně druhé.

2.4.9 Větší zohlednění dynamiky domácího násilí v opatřeních práva styku rodiče s dítětem a práva rodičů na výkon rodičovské péče

2.4.9.1 Opatření související s právními předpisy o vztahu dítěte a rodičů v členských státech EU se mnohdy řídí ideálem společného, kooperativního rodičovství a společné odpovědnosti matky a otce za dítě i po odloučení, jakož i odpovídajícími vyhlídkami dítěte na specifické právo stýkat se s oběma rodiči.

2.4.9.2 V případě domácího násilí, kdy násilnický rodič většinou v průběhu delšího období nerespektuje práva a hranice partnerky a dítěte a způsobil jim fyzickou a psychickou bolest, však chybí předpoklady, jež takto zaměřené právní předpisy o vztahu dítěte a rodičů požadují od obou rodičů: totiž odpovědné a respektující partnerství a s tím související schopnost oddělit konflikty na úrovni páru od konfliktů na úrovni rodičovské.

2.4.9.3 V soudních řízeních o určení vztahu dítěte a rodičů je proto nutné více než dříve přihlížet k aspektům ohrožení, jež jsou pro domácí násilí typické, zejména k vysoké pravděpodobnosti, že nebezpečí páchaní násilí odloučením nekončí. Ochrana a bezpečnost žen a dětí musejí být zásadními aspekty rozhodnutí.

2.4.9.4 Při zvažování mezi právními zájmy – ochranou a podporou žen, ochranou a zájmem dětí a právy mužů musí být před právem na kontakt s dětmi vždy upřednostněna ochrana před násilím.

2.4.10 Zvláštní požadavky: děti týraných žen z řad přistěhovalců

2.4.10.1 V některých případech domácího násilí se jedná o ženy a děti přistěhovalců, které mohou být snáze ohroženy v důsledku odloučení od rodinných příslušníků a opuštění svého sociálního prostředí, které by žádné násilí nepřipustilo, a také

v důsledku nelegálního pobytového statusu, nedostatku jazykových znalostí a těžkých životních podmínek v jejich sociálním prostředí atd.

2.4.10.2 Domácí násilí se sice vyskytuje ve všech zemích, všech kulturách a na všech sociálních úrovních bez výjimky, zvláště ohroženy jsou však ženy a děti v těch společnostech a kulturách, v nichž je rovnost žen a mužů zakořeněná nejméně, role specifické pro jednotlivá pohlaví jsou nejméně pružné a kde přetrvávají kulturní normy podporující práva mužů vůči ženám.

2.4.10.3 V závislosti na pobytovém statusu právní situace konkrétně omezuje možnosti jednání. To platí především pro migrující ženy a jejich děti s nelegálním pobytovým statutem.

2.4.10.4 Proto je u všech zásahů, nabídek pomoci a podpory nutné zvláště zohlednit situaci migrujících žen a jejich dětí. Kromě toho musejí být společně se sociálními subjekty a organizacemi organizované občanské společnosti uskutečněny specifické kampaně s cílem informovat a zlepšit bezpečnost těchto skupin osob.

2.4.11 Zlepšení vzdělání a odborné přípravy všech profesí působících v oblasti domácího násilí

2.4.11.1 Ochrana zájmů dětí vyžaduje vysokou úroveň profesionality od všech příslušných profesních skupin ve všech odpovídajících oblastech činnosti, jako jsou střediska pomoci dětem a mládeži, poradny a zařízení poskytující ochranu, intervenční centra, školy, školky a zařízení pro využívání volného času, zdravotnictví, policie a soudy.

2.4.12 Zdůraznění významu prevence domácího násilí

2.4.12.1 Všechny koncepce a opatření vhodná k zabránění domácímu násilí na ženách mají odpovídající vliv i na situaci dětí v souvislosti s domácím násilím ⁽¹⁷⁾.

2.4.12.2 Kromě toho je třeba využívat speciálních nabídek prevence k tématu Děti jako nepřímé oběti domácího násilí. K tomu patří rovněž informační materiály pro spolupracovníky ve všech oblastech působnosti.

V Bruselu dne 14. prosince 2006.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁷⁾ K tomu viz stanovisko EHSV k tématu Domácí násilí na ženách.